

Aj organizovanie športových podujatí podlieha presným pravidlám

Na Slovensku máme už niekoľko rokov komplexnú legislatívu upravujúcu organizovanie verejných športových podujatí. A keďže väčšina stolnotenisových podujatí organizovaných klubmi či zväzmi od okresnej úrovne až po medzinárodnú, sa podieľa na obrovskom množstve súťaží alebo turnajov, povinnosti uložené týmto zákonom platia aj pre nich. Nie každému je však známe, že za nedodržanie povinností, ktoré zákon organizátorom či usporiadateľom ukladá, sú príslušné orgány oprávnené uložiť aj pomerne vysoké pokuty.



Starší ako zákon o športe

Zákon NR SR č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých

zákonov bol prijatý ešte v decembri 2013. Účinnosť nadobudol 1. februára 2014, teda ešte pred prijatím zákona o športe. V zmysle § 1 tento zákon upravuje podmienky organizovania verejného športového podujatia (ďalej len „podujatie“), oprávnenia a povinnosti organizátora podujatia, činnosť, oprávnenia a povinnosti člena usporiadateľskej služby, úlohy obce a Policajného zboru, ďalej povinnosti a zákazy pre účastníka podujatia, podmienky na zaistenie bezpečnosti na podujatí, zodpovednosť a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

Organizátor podujatia

V zmysle § 3 môže byť organizátorom podujatia právnická osoba (vrátane obce), fyzická osoba – podnikateľ alebo fyzická osoba. A keďže sa na organizátorov podujatí vzťahuje aj množstvo povinností, možno by stálo za to sa aj zamyslieť nad tým, kto je vlastne skutočným organizátorom podujatia a bezpochyby to aj vymedziť. V praxi totiž bežne v rôznych propozíciách či bulletinoch vidieť uvedených aj viacerých organizátorov súčasne (aj so snahou uviesť meno sponzora či obce, resp. iného subjektu), nevedomujúc si pritom aj zodpovednosť, ktoré takýmto spôsobom (možno aj bez ich vedomia) tieto osoby preberajú. Je napr. organizátorom semifinále extraligy centrálny zväz alebo len usporiadateľský klub, kde sa takéto podujatie koná?

Čo sa považuje za športové podujatie?

Na účely tohto zákona sa podujatím rozumie súťaž, stretnutie, turnaj, turistické podujatie alebo iné podujatie spojené s pohybovo-rekreačnou aktivitou fyzických osôb v oblasti telesnej kultúry. Zákon síce definuje aj medzinárodné podujatia či rizikové podujatia a s osobitným režimom, pre účely tohto článku sa však ďalej budeme venovať len základnej legálnej definícii a z toho vyplývajúcej povinnosti. Za verejné sa považujú podujatia vtedy, ak sú prístupné pre individuálne neurčených divákov, čo sú v praxi takmer všetky stolnotenisové podujatia súťaží SSTZ od extraligy až po najnižšiu okresnú ligu.

Zákonných oznamovacích povinností nie je málo

V zmysle § 4, ods. 1/ je organizátor podujatia povinný v písomnej alebo elektronickej forme oznámiť zámer organizovať podujatie obci, na ktorej území sa má podujatie konať. Ak ide o rizikové podujatie, podujatie s osobitným režimom alebo medzinárodné podujatie, organizátor podujatia podáva oznámenie aj príslušnému útvaru Policajného zboru a príslušnému športovému zväzu. Organizátor podáva oznámenie pred konaním podujatia najneskôr a/ 10 dní, b/ 15 dní (ak ide o rizikové podujatie alebo podujatie s osobitným režimom alebo medzinárodné), alebo c/ 30 dní (ak sa má podujatie konať mimo športového zariadenia). V § 4, ods. 3/ je následne uvedených množstvo náležitostí oznámenia od názvu, druhu a účelu podujatia, cez predpokladaný počet divákov, údajov o hlavnom usporiadateľovi až po počet dobrovoľníkov, ak zabezpečujú výkon usporiadateľskej služby. Spolu od písm. a/ až po p/ je to tak šestnásť náležitostí oznámenia. Je však tiež pravdou, že na podujatí, na ktorom sa predpokladá

účasť menej ako 300 účastníkov (väčšina stolnotenisových podujatí) sa nevzťahuje viacero ustanovení § 6 týkajúceho sa povinnosti organizátora. Stále však zostáva množstvo údajov, ktoré je organizátor povinný oznámiť.

Spolupráca športových organizácií a obcí by sa mala zvýšiť

Skúsme si napr. „vygoogliť“, koľko miest a obcí má na svojich webových stránkach na stiahnutie verejne dostupné aktuálne tlačivá pre oznámenie športových podujatí. Je síce pravdou, že povinnosť zverejniť takéto tlačivá zákon obciam neukladá, no v rámci skvalitňovania spolupráce so športovými organizáciami s poddimenzovaným až neexistujúcim odborným aparátom by napr. kluby od samospráv takúto iniciatívu určite privítali. A keďže množstvo údajov, potrebných oznámiť, sa javí ako zaťažujúce a pre „malé“ podujatia aj často nezmyselné, zákon umožňuje aj tzv. zjednodušenú formu oznámenia. V zmysle § 1, ods. 2/ Obec môže na základe miestnych podmienok všeobecne záväzným nariadením (VZN) určiť, na ktoré z týchto podujatí sa nevzťahuje oznamovacia povinnosť podľa § 4 alebo môže zúžiť jej rozsah. Takýmto VZN by obce určite vyšli klubom v ústrety, keďže časť oznamovacích povinností by odpadla úplne a ďalšia časť by sa výrazne zúžila. Takýchto VZN je však ako šafránu. To by obce a mestá museli byť viac aktívne a takýto servis pre športové organizácie by museli chcieť reálne poskytnúť.

Koncepcia športu by nemala byť len formálna

V zmysle § 64 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov pritom obec pri výkone samosprávy vypracúva koncepciu rozvoja športu na podmienky obce. Otázne je tiež,

koľko obcí si túto zákonnú povinnosť splnilo. Práve preto, aby takéto koncepcie neboli len akýmsi formálnym dokumentom vypracovaným pre účel dodržania litery zákona, je potrebné, aby pri príprave takýchto dokumentov odborná športová obec s vedením samospráv viac aktívne komunikovala, rokovala a spoločne riešila napr. aj otázky týkajúce sa oznamovania športových podujatí či ďalších otázok. Aj z týchto dôvodov by sa do budúcnosti mala rozhodne zvýšiť spolupráca samospráv a športových organizácií.

V príprave hlavných usporiadateľov existujú veľké rezervy

V zmysle § 10, ods. 1/ a 2/ hlavný usporiadateľ riadi organizovanie podujatia a zabezpečuje plnenie úloh podľa pokynov organizátora podujatia. Môže ním byť fyzická osoba, ktorá a) dosiahla vek 21 rokov, b) dva roky sa podieľala na organizovaní podujatí, c) je zdravotne spôsobilá, d) je bezúhonná a e) má odbornú spôsobilosť na výkon činnosti hlavného usporiadateľa. V oblasti získania odbornej spôsobilosti má však väčšina klubov ako aj samotných zväzov výrazné rezervy. Hlavný usporiadateľ sa pritom v prípade potreby preukazuje osvedčením hlavného usporiadateľa. V zmysle § 10, ods. 5/ odbornú prípravu hlavného usporiadateľa zabezpečuje národný športový zväz prostredníctvom odborne spôsobilých osôb pre jednotlivé oblasti podľa § 13, ods. 5/, ktoré určujú rozsah teoretickej prípravy a praktickej prípravy. V zmysle § 10, ods. 6/ na vykonanie odbornej prípravy a skúšky hlavného usporiadateľa sa uchádzač prihlasuje formou elektronickej prihlášky zverejnenej

na webovom sídle národného športového zväzu. Ak sa uchádzač nemôže prihlásiť na odbornú prípravu formou elektronickej prihlášky, prihlási sa písomnou prihláškou zaslanou na adresu národného športového zväzu. Odborná spôsobilosť sa pritom nevyžaduje len u hlavného usporiadateľa, ale aj u každého usporiadateľa v zmysle § 12 cit. zákona. Ten sa následne tiež preukazuje preukazom usporiadateľa.

Odborná spôsobilosť sa vyžaduje aj u delegáta zväzu

Ani funkcia delegáta však nie je samoučelná. Aj v tomto prípade sa na výkon činnosti delegáta zväzu vyžaduje získanie odbornej spôsobilosti, ktorá sa získava absolvovaním odbornej prípravy a úspešným vykonaním skúšky (§ 13a, ods 1). Zabezpečuje ju národný športový zväz prostredníctvom odborne spôsobilých osôb pre jednotlivé oblasti podľa § 13, ods. 5, ktoré určujú rozsah teoretickej a praktickej prípravy. Po úspešnom vykonaní skúšky sa uchádzačovi vydá osvedčenie delegáta zväzu. V zmysle prechodných a záverečných ustanovení je pritom v § 31a uvedené, že odborná spôsobilosť delegáta zväzu získaná podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015 zostáva zachovaná len do 31. decembra 2018.

Správne delikty a priestupky

Zákon č. 1/2014 Z. z. v ustanovení § 24 pomerne obsiahlym spôsobom popisuje aj množstvo priestupkov a správnych deliktov súvisiacich s organizáciou športových podujatí, a to pre porušenie a nedodržanie

povinností od oznamovateľov športového podujatia až po organizátorov či usporiadateľov. Pokuty pre právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikateľov v takomto prípade ukladá okresný úrad v sídle kraja. Aj za tie najmenej nebezpečné previnenia je však možné uložiť pokutu až do výšky 2 000 €. Zákon však počíta aj so sankciami pre fyzické osoby – organizátorov podujatia, usporiadateľov či účastníkov podujatia. Aj tu sa počíta s najmenšími pokutami až do výšky 300 €, samozrejme pri vážnejších porušeníach sa horná hranica priestupku zvyšuje. Priestupky podľa tohto zákona prejednávajú orgány policajného zboru.

Máme stále ešte čo doháňať

Je nesporné, že funkcie ako organizátor podujatia, usporiadateľ či delegát boli až donedávna vykladané akosi benevolentnejšie. Postupne narastajúca legislatíva na úseku športového práva nás však núti k tomu, aby sme v budúcnosti aj týmto funkciám prikladali oveľa viac vážnosti. Osoby zodpovedné za organizáciu a priebeh športových podujatí tak majú čoraz viac zákonných povinností, aj keď o tom sami mnohokrát ani netušia. V zmysle § 15 je napr. organizátor podujatia či usporiadateľ oprávnený účastníkom podujatia ukladať viaceré povinnosti a zákazy, ktoré sú účastníci povinní strieť. No aj keď sa nám na prvý pohľad zdá, že sa tieto náležitosti týkajú len futbalu či hokeja, nie je to pravda. Pokiaľ všetko prebehne hladko, sú všetci spokojní, no v prípade akéhokoľvek vážnejšieho problému tieto osoby preberajú aj pomerne vysokú mieru zodpovednosti, na čo by sme v budúcnosti nemali zabúdať.

• text: Daniel Fink, foto: Jozef Štefunko

